

U2: Ja, til Namdalstilskuddet og likeverdige tjenester

Inntektsutvalget har i NOU 2022:10 «Inntektssystemet for kommunene» foreslått at kommunene i Namdalen ikke lenger skal få tilskudd gjennom distriktstilskudd Nord-Norge. I stedet skal de få distriktstilskudd Sør-Norge, hvis de oppfyller kravene. Interkommunalt råd i Namdalen, Statsforvalteren i Trøndelag og samtlige namdalskommuner mener at de må få beholde dagens Namdalstilskudd.

Kommunene som i dag får Namdalstilskuddet er: Namsos, Nærøysund, Flatanger, Namsskogan, Grong, Overhalla, Lierne, Høylandet, Røyrvik, Snåsa og Leka. Bakgrunnen var utvidelsen av Nord-Norge-tilskuddet i 2009, til å omfatte den gang 14 kommuner i Namdalen. Begrunnelsen den gang som i dag, var at disse kommunene i stor grad, har de samme utfordringene som kommuner i Nordland. Dette underbygges av distriktsindeksene fra både 2017 og 2022, der Namdalen fortsatt har mer til felles med regioner i Nord-Norge, enn øvrige kommuner i Trøndelag og Sør-Norge. I tillegg blir Namdalen av staten plassert i sone 4 sammen med store deler av Nordland, når differensiert arbeidsgiveravgift er temaet, og namdalskommunene er også skattesvake kommuner.

Namdalen har klimatiske forhold som gir en vekstsesong lik Nordland og lavere enn øvrige kommuner i Trøndelag. Regionen er på størrelse med «gamle» Buskerud fylke, hvilket gir kommuner, innbyggere og arbeidsliv lange reiseveier til mange offentlige tjenester og kulturelle tilbud. Sett under ett har kommunene utfordringer med å skape arbeidsplasser. De har lavere sysselsetting og bosetting, og de er preget av fraflytting og negativ befolkningsutvikling. 7 av regionens 11 kommuner har under 3 200 innbyggere og blir plassert i sentralitetsklasse 6 og 5. De er små kommuner med store distriksulemper, hvilket gjør dem avhengige av at regionalpolitisk støtte er en del av inntektssystemet. For Namdalskommunene utgjør de foreslåtte endringene en betydelig reduksjon av inntekter. Samlet utgjør endringene 118 millioner kroner mindre i kommunale inntekter enn i dag. Fjerningen av «Namdalstilskuddet» fra dagens plassering i driftstilskudd Nord-Norge utgjør alene om lag 74 millioner kroner.

- 32 Målsetningen bak regionalpolitiske tilskudd er å opprettholde bosetting, bevare levedyktige
33 lokalsamfunn og sikre likeverdige levekår i alle deler av landet. De skal også motvirke
34 geografiske skeivheter i befolkningsutviklingen som kan svekke velferden til innbyggere, både
35 i fraflyttings- og i pressområder. Trøndelag SV mener derfor at Namdalskommunene også
36 framover skal følge dagens innretning for distriktstilskudd. Det betyr en videreføring av
37 Namdalstilskuddet på samme nivå som distriktstilskudd Nord-Norge.
38
39 Forslagsstiller: Kjersti Tommelstad